

UNELE ASPECTE ALE REABILITĂRII PERSOANELOR DEPENDENTE DE ALCOOL

Carata Dumitru dr., conf. univ., UPS „Ion Creangă” din Chișinău

CZU: 364.44-056.83

Abstract

Relapses to alcohol dependents after treatment and rehabilitation can be avoided, if qualitative psychosocial methods of rehabilitation and re-socialization will be added to the medical treatment and rehabilitation methods.

Key words: rehabilitation, alcoholism, addiction, family relations.

În urmă cu 2000 de ani, sub Nero, filozoful Seneca condamnă alcoolismul cu epitetul „nebunie voluntară”.

S-a pus întrebarea dacă în zilele noastre mai există populații pe suprafața globului care nu consumă băuturi alcoolice ?

Mai există... tribul pigmeilor și câteva grupuri de piei roșii din unele rezervații ale Americii de Sud [5, p. 11].

În articolul „Alcoolism și sănătatea mintală”, Constanța Furdui (2011) declară că: „Consumul de alcool datează din cele mai vechi timpuri. Există anumite indicii că omul de Cro-Magnon (începând cu anul 40.000 î.e.n.) cunoștea prepararea unor băuturi fermentate. Aceste băuturi serveau preponderent drept aliment sau ofrande. Cele mai vechi documente istorice în care sunt menționate băuturile alcoolice datează de aproximativ 6.000 de ani. În toate scrierile vechi din Mesopotamia, Egipt, China, Grecia, precum și în Biblie găsim mărturii despre folosirea băuturilor alcoolice, dar și despre abuzul în consumul lor.

Paracelsus este socotit primul care a dat numele de Alckhol substanței volatile obținute la distilarea vinului. Cuvântul alcool își are originea în limba arabă – *al* „articol” și *cohol* „lucru subtil”.

Către sfârșitul secolului al XVIII-lea, medici din Anglia și Germania au definit pentru prima dată **dependența de alcool** ca fiind o **boală** și au descris-o ca atare.

Termenul de alcoolism a fost utilizat prima dată în 1849 de către medicul suedez Magnus Huss. În 1977 Organizația Mondială a Sănătății a publicat un document cu numele: „Incapacități legate de consumul de alcool”, care a încercat să integreze conceptul existent de „alcoolism”. În 1979 termenul „alcoolism” a fost eliminat din clasificarea internațională a bolilor și înlocuit cu „sindromul de dependență alcoolică ” [2].

Organizația Mondială a Sănătății (O.M.S.) definește **alcoolismul** astfel: „O stare în care un subiect consumă alcool în detrimentul sănătății sale, a activității sale pe plan profesional-social, pierzând controlul față de băutura și incapabil de a se abține de la consum”. **Alcoolicul** este un bolnav care prezintă tulburări organice sau psihice permanente [5, p. 17].

Alcoolismul în Republica Moldova constituie, până în prezent, una din cele mai grave probleme sociale. Numeroase investigații ale IMSP, „Dispensarul Republican de Narcologie”, au demonstrat rolul pe care îl are alcoolul în mortalitatea generală, prin afecțiuni hepatice, accidente rutiere, moarte violentă, afecțiuni digestive și respiratorii, boli vasculare și ale sistemului nervos [3, p. 411].

Pe parcursul **anului 2019**, conform datelor statistice prezentate de Ministerului Sănătății și confirmate de IMSP, „Dispensarul Republican de Narcologie”, în Republica Moldova, sub

supraveghere narcologică au fost luați **3212** pacienți cu diagnoza „Alcoolism cronic”, gen masculin – **2753**, gen feminin – **459 persoane**.

La data de **01.01.2020**, cu diagnoza „Alcoolism cronic”, sub supraveghere narcologică se află **46872** persoane, din care, gen masculini – **39490**, gen feminin – **7382**, locuitori rurali **36059**, locuitori urbani – **10813**.

Din numărul total supravegheați de IMSP, „Dispensarul Republican de Narcologie”, după tratament și reabilitare sunt în remisiune mai mult de un an aproximativ 60% din pacienți, peste 3 ani rămân în remisie numai 30% [4].

Posibilitățile limitate ale medicinei de a reintegra cu succes beneficiarii în societate, șomajul, sărăcia formează un cerc vicios pentru persoanele dependente de alcool și formează ca urmare condiții pentru recădere.

Pentru a îmbunătăți situația cu privire la reabilitarea persoanelor dependente de alcool, am efectuat o cercetare, care a durat 5 ani (2016-2020). În anul 2016 au fost studiate și analizate particularitățile generale, nevoile specifice ale persoanelor dependente de alcool și particularitățile reabilitării și reintegrării acestora în societate. Eșantionul de cercetare a fost constituit din 40 de persoane cu diagnoza „Alcoolism cronic”, 20 din care au fost în recădere, în primul an după tratament și reabilitare, alte 20 de persoane au fost în remisiune, mai mult de 2 ani după același tratament și reabilitare. Rezultatele obținute din cercetare au permis să facem următoarele **concluzii**:

1. Recăderile pot fi prognozate la persoanele care trăiesc în afara familiei, având cu membrii familiei relații tensionate sau nu le mențin, au prieteni dubioși, nu au lucru permanent și studii speciale, care să le permită să candideze la un serviciu mai bun.

2. Recăderile pot fi evitate dacă beneficiarul va fi reîncadrat în câmpul familial, va avea susținere din partea membrilor familiei și va fi profesionalizat sau va avea studii care să-i permită să se angajeze la serviciu pe specialitate [1].

Pentru a confirma și a implementa rezultatele cercetării în practica reabilitării persoanelor dependente de alcool, a fost prelungită cercetarea. A fost format un eșantion de cercetare din 20 de persoane, luate prima dată la evidență în anul 2017. Analiza datelor obținute din evaluarea acestor persoane a permis să **constatăm**:

- 95% din respondenți sunt de gen masculin;
- majoritatea respondenților sunt cu vârsta cuprinsă între 36 și 47 ani – 80%;
- 70% din respondenți nu conștientizează că sunt bolnavi și dependenți de alcool;
- 80% din respondenți nu au serviciu permanent, unii nu lucrează de mai mult timp;
- 70% din respondenți nu au studii pentru a obține o specialitate și a se angaja la un serviciu bine remunerat;
- 50% din respondenți trăiesc în afara familiei;
- în 90% din cazuri relațiile cu membrii familiei sunt tensionate sau lipsesc.
- majoritatea respondenților consumă alcool mai mult de 20 de ani – 70% din cazuri;

Din 20 de persoane prima dată luați la evidență, programați la tratament și reabilitare în cadrul IMSP, „Dispensarul Republican de Narcologie”, au fost aleși 5, pentru a le oferi suportul psihosocial planificat de noi. Pe parcursul intervenției am reușit să restabilim starea psihoemoțională a beneficiarilor, să-i încadrăm în cercul de susținere reciprocă pentru a le forma un mod sănătos de viață, să-i profesionalizăm și angajăm în câmpul muncii, să-i reîncadrăm în familie și să restabilim relațiile cu rudele apropiate. Asistența psihosocială, bazată pe rezultatele

cercetării efectuate, acordată paralel cu reabilitarea medicală, a permis să evităm recăderile pe parcursul a 3 ani, la acești beneficiari.

Rezultatele obținute confirmă concluziile făcute anterior și permit să **recomandăm**:

- Pentru a ameliora situația în Republica Moldova privind dependența de alcool, este necesară implicarea mai multor specialiști din diferite domenii, și, în primul rând, specialiști din domeniul asistenței sociale.
- Pentru a evita recăderile la dependenții de alcool este necesar ca la metodele medicale de tratament și reabilitare să fie adăugate și metodele psihosociale calitative de reabilitare și re-socializare îndreptate, în primul rând, pentru: 1. păstrarea și fortificarea relațiilor intrafamiliale; 2. profesionalizarea dependenților de alcool și încadrarea lor în câmpul muncii.

BIBLIOGRAFIE

1. CARATA, D. Problematika reabilitării persoanelor dependente de alcool. *International Conference „The Contemporary Issues Of The Socio-Humanitarian Sciences In The Context Of Metality’S Transformation”*. Chișinău, ULIM, 8-9 Decembrie 2016.
2. FURDUI, C. *Alcoolism și sănătatea mintală*. București, 2011. Disponibil pe internet: <http://psylife-tucontezi.blogspot.com/2011/10/alcoolismul-si-sanatatea-mintala.html/>
3. MOROȘANU, M.; CIOBANU, L. Alcoolismul și narcomania – povara sănătății și ordinii publice. *Analele științifice ale USMF „Nicolae Testemițanu”*. Chișinău, 16 – 17 octombrie, 2003, vol. 1, pp. 411-412.
4. Statistica IMSP, „Dispensarul Republican de Narcologie”, 2019 .
5. STAVROS, V. *Droguri concomitente*. București: Editura medicală, 1989.

MANAGEMENTUL CALITĂȚII SERVICIILOR SOCIALE DEZVOLTATE DE ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Frunze Olesea, dr., conf. univ., UPS „Ion Creangă” din Chișinău

CZU: 364.4:35:005.6

Abstract

The quality of services provided by local public administrations directly influences the processes of social development within the community but also promote fairness and equal opportunities between all existing social classes. Social services address directly the population of the administrative-territorial unit, and their effects are always judged in terms of human values, not only in instrumental terms, because they have moral consequences on individuals, families and communities. The topic of service quality has attracted the attention of many national and international researchers. In the same way, the issue of service quality was approached by the central authorities of the state, which should develop quality standards at national level.

Key-words: social services, quality, management, local public administration.

Calitatea serviciilor oferite de administrațiile publice locale influențează direct procesele de dezvoltare socială în cadrul comunității dar și de promovare a corectitudinii și a egalității de șanse între toate clasele sociale existente. Serviciile sociale se adresează direct populației unității administrativ-teritoriale, iar efectele acestora sunt întotdeauna judecate în termenii valorilor umane, nu doar în termeni instrumentali, deoarece au consecințe morale asupra indivizilor, familiilor și comunităților [8, p. 49]. Subiectul calității serviciilor a suscitat atenția multor cercetători naționali, dar și internaționali. În aceeași manieră a fost abordat subiectul calității